

GIEDRIUS VILPIŠAUSKAS

Vėjas nuo jūros

Geriausias lietuviškas
siaubo romanas

TYTO ALBA

GIEDRIUS VILPIŠAUSKAS

Vėjas nuo jūros

R O M A N A S

VILNIUS 2017

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

© Giedrius Vilpišauskas, 2017

© „Tyto alba“, 2017

ISBN 978-609-466-282-9

*Ветер с моря дул,
Ветер с моря дул,
Нагонял беду...*

Natali

* * *

Daug daug patelių laukė jo štai ten, už laukymės ir tų kelių kalvų. Jis tai žinojo tiksliai, nors žirnio didumo smegenėlės ir negalėjo suvokti, kaip, koku būdu; tiesiog jautė šaukimą, kviečiantį būtent jį, vis stiprėjantį, aptraukiantį akis voratinkliais ir piešiantį galybę purių uodegų, pakeltų, pasiruošusių. Laukiančių jo.

Šuolis ant kitos pušies. Dar ant kitos. Kaip kasdien, kaip įpratęs, nė nemanydamas kreipti dėmesio į tai, jog spygliuotos šakos nulinksta nuo jo svorio ir vėl švysteli aukštyn, tarsi maldamos pavymui. Rusvas kailiukas žvilgėjo saulės spinduliuose, prasiskverbusiuose pro pušų viršūnes. Šilta, bet nėra kada mėgautis. Reikia skubėti.

Šis miškas puikiai pažįstamas, nuo samanų iki pat pušų viršūnių. Čia jis gimė, čia išgliaudė pirmąjį kankorėžį, o paskui dar begalę kitų, tačiau tik šiandien pirmąkart pajuto šaukimą, kuris sklido ne iš savo miško, bet iš to kito, iš už dobilais ir

čiobreliais kvepiančios pievos; garsesnis už žiogų svirpesį, šildantis labiau nei saulė vidurdienį, šauksmas jį svaigino... glostė... gundė...

Paskutinis medis. Aštriais nagučiais kabindamasis į žievę jis nubrazdėjo žemyn, stryktelėjo ant žemės. Tankiai suaugusios smilgos tartum traukė atgal, bandydamos sulaikyti, bet jis liuoksėjo nė nejudamas pasipriešinimo. Tos pakeltos uodegos. Tas svaiginantis, užburiantis kvapas. Štai ten.

Šauksmui vis stiprėjant jis staiga pajuto, jog liuoksėti nebereikia. Kojytės pačios nešė jį link artėjančių pušų, valdomos nematomos galios. Priešintis nebuvo nei noro, nei prasmės: juk nebeklausančios letenėlės liuoksėjo būtent ten, kur jis ir norėjo patekti. Jį apėmęs geismas, atrodė, tuoj sudraskys į gabalus. Štai jos, tos uodegos! Mano, jos visos bus mano!

Liuokt liuokt liuokt. Kvaišinantis kvapas užgesino paskutines menkučio protelio kibirkštėles. Mano! Užšokęs ant vienos iš patelių, jis stipriai įsitvėrė nagiukais į kailį ir stačia galva paniro į palaimą, judamas, kaip kūnelis spazmingai trūkčioja, o susivaldyti nebegalėtų net ir norėdamas.

Jis nežinojo, jog tos rujojančios patelės – tik vaizdiniai, ir kad tikrovėje jis guli nejudėdamas, apsikabinęs purų samanų kupstą. Jis nematė daugybės blyškių siūlų, ne storesnių už plauką, lendančių iš po samanų ir virpančiais galiukais aklai čiupinėjančių aplink. Jis nejuto, kaip suradę tikslą siūlai niro po kailiuku, vijosi aplink kaklą, lindo į ausis, kol ant samanų liko gulėti tik balkšvas kokonas, tviskantis saulėje.

Jis to nejuto, tik kopė ir kopė palimos laipteliais, nirčiai, negalvodamas apie nieką daugiau.

Orgazmui sprogu, jis užmigo.

Pabusti jam nebuvo lemta.

I SKYRIUS

Šalta ranka čiupo man už kojos ir staigiai truktelėjo žemyn, priversdama murktelėti po vandeniu. Išnėręs ir išsiprunkštęs prieš save išvydau Ramutės veidą, beveik neatpažįstamą dėl šlapių plaukų. Ji krizeno, negalėdama susivaldyti.

– Pačiupau! – sušuko ji. Išties, sučiupo mane kaip vaiką, nepasiruošusį, beginklį.

– Tuoj aš tave! – ėmiau sparčiai plaukti link jos, ir ji spygtelėjusi nusiyrė tolyn. Su ja lenktyniauti buvo beviltiška, ir aš tai žinojau. Kurgi, jos lieknas, atletiškas kūnas prieš mano atletiškus lašinius, užsėdėtus ilgomis darbo valandomis prie kompiuterio. Plaukė ji puikiai, nardė dar puikiau. Aš mačiau, kaip ji tolsta, tobulai skrosdama rankomis menkas bangeles, palikdama po savęs tik purslus. O aš geriausiai plaukiau „plūduru“ ir jos pasivyti neturėjau jokių šansų.

Kada gi ji supras, jog geriausia yra štai taip, atsipalaiduoti, atsigulti ant vandens, leisti jam tave nešti, jausti tą malonią vėšą, jausti, kaip glosto švelnus vėjelis nuo miško, kaip švelniai kvepia sakais ir grybais. Aplink beveik nė garselio, tik tylus miško ošimas, vandens teliūškavimas. Kaip gera pagaliau nusimetus kuprinę po dviejų valandų trepsėjimo mišku, tiesiai

pagal azimutą, neieškant takelio: samanos – klampojam per samanas, medis – apeinam, ir toliau, tik tiesiai.

Ramutės, žinoma, nebesimatė. Vėl panirusi, ir, regis, vėl artėja prie manęs. Na, bet antrą kartą ji manęs tikrai nebeužklups.

Tačiau ji išniro ne prie pat manęs, o kiek tolėliau, ir pamojo Kristupui. Tas sėdėjo ant kranto pavėsyje, indėniškai sukryžiaęs po savimi kojas, ir, nieko aplink nematydamas, nagrinėjo naujausią žaisliuką, kurį nusipirko prieš kelias dienas. Ramutė priplaukė ir pasalūniškai sušnibždėjo man į ausį:

– Gal įmetam jį į vandenį? Negi jis ten ant kranto visą savaitgalį smirdės?

– Na na, man paskui su juo dirbti reikės. Tu manai, jis dabar tylus? Nematei, koks jis būna, kai užsiraukęs.

– Na, įmetam, atsigaus gal žmogus. O taigi va, žiūrėk, sėdi, knebinėja kažką. Įmetam, a-a-a-a?

Sąmokslininkė. Jeigu mes taip padarytumėm, visas savaitgalis susigadintų dėl Kristupo niurzgėjimo. Mes juk su juo nuo pirmos klasės tą patį mokyklos suolą trynėm, ir aš jį puikiai pažįstu. Kaip, beje, ir jis mane. Jis nuostabus žmogus, patikimas draugas, puikus specialistas, tačiau su savom keistenybėm. Supykdyk jį, ir užsidarys savyje kaip moliuskas kriauklėje, ir nebeišpeši iš jo nė žodelio. Ne, geriau nereikia.

Jau norėjau jai tai pasakyti, bet dėmesį patraukė keistas garsas, sklindantis nuo miško pusės. Keistas, bet kartu ir labai įtartinais pažįstamas. Jau po kelių akimirkų aš jį atpažinau – bumbintis „popsas“, paleistas visu garsu. Kniaukiantis merginos balsas rusiškai plyšavo per visą mišką apie tai, kaip vėjas pūtė nuo jūros ir kaip kažkas jai pasakė, kad daugiau nebeateis. Aš girdėjau šią dainušką ir anksčiau, daug kartų. Ją ypač mėgsta

mikroautobusų vairuotojai, taksistai ir virš manęs gyvenančių kaimynų sūnus Andrius, kuris dažnai mėgo demonstruoti visam kiemui, kieno aparatūra stipriausia.

Kaip netrukus įsitikinau, šį neabejotinos vertės meno kūrinį mėgo ir visureigių vairuotojai – riaumodamas ir plėšydamas samanas į skutus visais keturiais ratais, vos nepervažiavęs mūsų daiktų, iš miško į pievutę prie ežero išniro apynaujis *Cherokee*. Jis sustojo kone prie pat vandens, išsiskirdamas iš aplinkos tartum juodas šašas. Durelės prasivėrė, ir pro jas tiesiai link Kristupo nuskuodė stambus bulmastifas.

Šuo neatrodė labai priešiškai nusiteikęs, anaip tol, jis greičiausiai norėjo tik pažaisti, bet aš puikiai prisiminiau, kaip paniškai Kristupas bijo šunų, dar nuo tada, kai trečioje klasėje jį pargriovė ir apkandžiojo vilkšunis. Mačiau, kaip jis visas susitraukė, pastėrusiu žvilgsniu stebėdamas jį uostančią pabaisą. Apuostęs Kristupą, šuo įkišo snukį į Ramutės kuprinę ir ėmė ten kuistis. Tada jau aš neištvėriau ir užrikau:

– Ei! Patraukite savo šunį! Ar nematote, ką jis daro?!

Perrėkti plyšaujančią muziką buvo nelengva, bet, atrodo, buvau išgirstas. Viena iš moterų, išlipusių iš džipo, nepatenkintu veidu nužvelgė mane ir pasišaukė augintinį, tuomet kažką pasakė kompanijai, mostelėdama ranka į mūsų pusę. Kita moteris ir du raumeningi skustagalviai nusikvatojo, o vienas iš jų riktėlėjo girtu balsu: „Lochas!“, sukeldamas kitą gerklinio žvengimo bangą.

Mes su Ramute ėmėme sparčiai bristi į krantą, ir mačiau, jog ji jaučiasi panašiai kaip ir aš. To palaimingo atsipalaidavimo, kurio mes čia atvažiavome, nebeliko nė lašo. Nuotaika subjuro negrįžtamai.

Miško ramybę draskė garsi muzika. Atvykėliai užsiėmė

visą pievutę ir sprendžiant iš į vandenį sumestų trijų dėžių, pilnų alaus, neplanavo greitai iš čia nešdintis.

Mačiau, kaip Ramutė vos tvardosi nepaleidusi kandžios replikos į atvykėlių pusę, ir paėmiau jos ranką, akimis sakydamas „nereikia“. Konfliktuoti man visiškai nesinorėjo. Mes priėjome prie vis dar susigūžusio Kristupo ir ėmėme paskubom krautis daiktus. Ežeras didelis, ir nė neabejojau, jog rasime kitą vietelę apsistoti.

Tuo tarpu skustagalviai jau spėjo nusimesti drabužius ir sugriebti ant rankų savo vis dar apsirengusias ir džiaugsmingai spygčiojančias damas. Jiems bėgant pro šalį turėjau progą įvertinti jų raumenis ir letenų dydį. Sprendimas nekonfliktuoti buvo, be abejonės, teisingas. Sumaltų jie mus abu su Kristupu ir vardo nepaklaustų.

Mes baigėme krautis kuprines ir neatsigręždami pasukome mišku palei ežerą. Iš už nugarų atsklidęs garsus pūkstelėjimas ir klyksmai liudijo, jog damos visgi atsidūrė vandenyje.

* * *

Kitą pievutę, visai ne prastesnę, radome maždaug už pusės kilometro. Ežero krantas toje vietoje rietėsi lanku. Priėjęs prie kranto ir praskleidęs krūmus, tolumoje pamačiau mūsų buvusią stovyklavietę, džipą ir šalia jo išsidrėbusius atvykėlius. Muzikos iš taip toli nebesigirdėjo, ir jie mūsų taip pat nematė – pakrantės krūmai buvo puiki maskuotė. Matys, žinoma, kai maudysimės, na, bet tiek jau to, kaip nors ištersim.

Mes su Kristupu pastatėme palapines, vieną jam, kitą mums su Ramute, kuri tuo metu spėjo sukurti nedidelį laužiuką. Pamažu nuotaika ėmė giedrėti, o kai oras pakvipo nuo verdamos

žemuogių ir čiobrelių arbatos, savaitgalis vėl grįžo į senąsias vėžes. Ramutė, žinojau, atsivežė šašlykiuko. O kur dar savo eilės laukianti gitara ir butelis tekilos, užslėptas mano kuprinėje?

Sėdėjome visi trys ant kranto, atsargiai gurkšnodami deginančią arbatą, ir stebėjome, kaip saulė palengva leidžiasi už kitą ežero pakrantę ribojančio skardžio.

Pagaliau prabilo Kristupas:

– Keistas ežeras...

– Kuo gi jis tau toks keistas, meški? – Ramutė, kaip visada, nepaisė elementarios logikos. Jai buvo nesvarbu, kad Kristupas liesas ir kiek pakumpęs. Jeigu kuris nors iš mūsų vertas tokios pravardės, tai aš, o ne jis. Ir vis viena jis man kaip meškis, užsispyrusi kartojo ji, toks lėtas, toks mielas ir geras.

– Nagi, pasižiūrėk, koks skardis kitoje pusėje. Tiesus, lygus, lyg peiliu atrėžtas. Medžiai viršuje prie pat kraštelio auga. Keistas jis man kažkoks.

– Pats tu keistas, seni, – tariau aš, draugiškai patapšnojęs jam per nugarą. – Tau daugiau į gamtą išeiti reikėtų, dar ne to pamatytum. Vis žaidi su savo žaisliukais, net čia jų pamiršti negali. Nagi, parodyk, ką čia tokio nusipirkai šį kartą? Kas čia, naujas mobilus?

– Nea. Čia dar geriau. Žiūrėk. Tai kaip žemėlapis, kompasas, greičio matuoklė ir trumpiausio kelio paieška viename. GPS vadinasi. Va, žiūrėk, štai mūsų ilguma ir platumas, kur dabar esam. O va čia mes palikom savo opelį. O, va, dar vienas įdomus dalykėlis, ką šis daikčiukas sugeba. Atsimeni pasaką apie Jonuką ir Grytutę? Jie barstė trupinukus, kad kelią atgal surastų. Tai va, čia tas pats. Kas penkiasdešimt metrų po trupinuką. Visas mūsų kelias, nuo mašinos iki čia. Ir kaip keliavom į naują vietą. Viskas sužymėta.

Pažvelgiau į ekranėlį. Iš tiesų gudrus prietaisiukas. Bet pala pala...

– Kažką truputėlį grybauja tas tavo GPS. Aš gi jus iki ežero tiesiaja vedžiau, pagal azimutą, pagal kompasą paprastai tariant. Dargi visus orientyrus knygelėje turiu susirašęs. O čia tie trupinukai, kaip tu sakai, rodo, jog mesėjome lanku?

– Vadinasi, kažkuris iš jūsų dviejų klysta, – Kristupas kaip visada buvo lakoniškas. – Tiesa, dar vienas dalykas. Nemačiau šio ežero pažymėto žemėlapyje. O jis toks, sakyčiau, visai nemažas.

– Tai tu tik džiaukis, kad nepažymėtas, – tarė Ramutė. – Ar žinai, kaip čia viskas atrodytų, jeigu jį galėtų bet kas surasti, ir dar žvyrkelis būtų iki pat vandens nutiestas? Taigi reiktų tau per žmones laiptot, kad iki vandens prasibrautum, o vandenyje plaukiotų... na, pats supranti kas.

– O iš kur tu, Egi, tada jį žinai, jeigu jo žemėlapyje nėra?

– Vienas pažįstamas nupasakojo, – išsisukau nuo tiesaus atsakymo.

Negalėjau jiems pasakoti, iš kur, net ir norėdamas, ko gero, nepaaiškinčiau. Iš tiesų viskas paprasta. Jeigu patikėtume, jog būna mistinių dalykų. Aš ir pats buvau gerokai nustebęs, kai pro medžius pasirodė ežeras. Iki tol maniau, jog mums teks tiesiog miške stovyklauti, jog reginiuose matytas ežeras tebuvo tik sapnas, haliucinacijos, ir, kai tarp pušų sublizgo vanduo, nors pagal žemėlapi ten turėjo būti plyna vieta, laukymė vidury miško, turėjau sau įžnybti. Ir dar kartėlį. Dalis manęs troško, kad pabusčiau savo lovoje, jog visa tai man tik susivaideno.

Tada dar nežinojau, kas įvyks per kitas keletą dienų. Jeigu būčiau turėjęs bent lašelį gebėjimo pažvelgti į ateitį, tas butelis tekilos ne gulėtų mano kuprinėje, o stovėtų ant staliuko mano

bute, o mes sėdėtumėme visi trys ant sofutės, atsipalaidavę ger-
tume kaktusų nektarą, ir nė minties nebūtų kur nors kelti koją
iš namų.

* * *

Vakaro maudynės, dainos prie laužo, šašlykas, tekila – visa tai
mane ganėtinai išvargino, ir beveik džiaugiausi, galėdamas
prigulti palapinėje ir atsipalaiduoti. Vos juntamai kvėpėjo bre-
zentu, žeme, pelėsiiais – matyt, šis mūsų prieglobstis nespėjo
gerai išdžiūti po anos kelionės. Po kairiąja mente pajutau kietą
kankorėžį ir pasimuisčiau, įsitaisydamas patogiau. Nemiego-
jau, tačiau prieš akis lyg sapne sukosi prisiminimų vaizdiniai.
Ta lemtinga diena, kai mano tiekėjas pritrūko gry...

II SKYRIUS

– ...bukų, sakai? Baigėsi tie grybukai, kur aną kartą pirkai. Pas mane yra dar geriau, musmirukas!

– Musmirių? Tu ką, manai, aš asilas?! Nunuodyti mane nori???

– Nuuu, nuuu, bičiulis, nusiramink, – jo šypsena draugiška, įtaigi. – Nu pasakyk, kam gi man klientas prarasti? Ar aš tau meluočiau, a? A jeigu jau manim netiki, pasiskaityk, yra visokios knygutės, tam viskas surašyta. Vot, pasivartyk, pas mane pilna lentynėlė. Kurgi skubėti?

Lentynėlė iš tiesų pilna. Daugiausia rusiškai ir angliškai, bet man tai ne problema. Musmirė. Dieviškasis maistas. Rigveda ir Soma. Raktas į suvokimą. Visokios čakros, jų išsivalymas ir kiti kliedesiai. Hmmm. Paimu vieną, atrodančią daugiau ar mažiau moksliskai, o ne „new age“. Etnomikologijos pagrindai. Lėtai leidžiu puslapius per pirštus, ieškodamas, kur užsikabinti.

...*Amanita muscaria*, raudonoji musmirė, istorijoje dažnai užtinkama kaip sėkmės simbolis, palygintinas su airių keturlapiu dobilėliu...

...raudonkepuris nykštukas, gyvenantis po pušimi ar egle...

...Kalėdų Senelis, Santa Klausas – šamano figūra... Kaip kaip?

Atverčiu kelis puslapius atgal.

„Daugelis nè nesusimąsto, iš kur kilusios kalėdinės tradicijos. Esminė filosofija yra tokia: jeigu būsi geras, po medeliu per Kalėdas rasi dovanų. Jeigu būsi blogas, dovanų nerasi, o pagal kai kurių šalių tautosaką, gali būti net nubaustas.“

Praverčiam, praverčiam.

„*Amanita muscaria* randama beveik visame pasaulyje po pušimis (ir kitais spygliuočiais), beržais, kartais po ąžuolais. Šis didelis, raudonas grybas dažnai auga po tuo medžiu, po kuriuo Kalėdų rytą mes tikimės rasti dovanų.“

„Įdomu tai, kad elniai ėda šiuos grybus. Tai gali paaiškinti ir tautosakoje minimą jų sugebėjimą skraidyti.“

„Kai mes dedame dovanas po eglute, darome tai simboliškai, tarytum nešdami sakralinį gėrį, kuris užsifiksavęs mūsų sąmonėje nuo neatmenamų laikų musmirės, dieviškosios dovanos, randamos po medžiu, pavidalu.“

Daug paveikslėlių, musmirės sąsaja su įvairiomis religijomis – atrodo, toliau autorius rašė, kaip tie elniai, skraidydamas nuo musmirių. Tačiau tvirtas įsitikinimas, jog musmirės – nuodai, kaip nuolat girdėjau nuo pat vaikystės, sušlubavo.

Pavartinėjęs kitą knygą surandu, jog aktyvus chemikalas musmirėse – muskimolis, poveikiu primenantis meskaliną. Na, šituo jau manęs nenustebinsi, plaukiojom – žinom. Aną kartą meskalinas, tiesa, buvo išgrynintas, susintetintas, tačiau poveikis man visai patiko.

Visai netoli tekste dar randu, jog tik raudonoji musmirė pasižymi šiomis dieviškomis savybėmis. Žalsvoji musmirė, pavyzdžiui, sukelia mirtį, po poros dienų suirus kepenims. Nors jų skonis, pagal knygelę, nuostabus.

Įspraudžiu knygą atgal į lentyną. Vitiokas laukia manęs

virtuvėje, lėtai siurbčioja arbatą. Pamatęs mane plačiai nusišypso.

– Niuuu? I kaip?

– Gerai. Duok man vieną dozę, pabandyti. Patiks, dar sugrįšiu.

– Nu vo, a ką aš sakiau. Pas mane šlamšto nebūna!

Trindamas rankas Vitiokas nueina į kitą kambarį, aš laikiu virtuvėje. Po minutės jau keičiu kelis šlamančius į polietileningą maišelį sudžiovintų musmirių kepurėlių. Kiek galiu įžiūrėti, raudonos, ne žalsvos. Na, pažiūrėsime, ar nuskraidins jos mane kaip tuos elnius, ar man tiesiog bus didelis ragas.

* * *

Ramutė išsiropštė į palapinę ir atsigulusi prisiglaudė prie manęs.

– Nemiegi?

– Nea. Bet jau beveik snaudžiu.

Kaklo oda jutau jos karštą kvėpavimą, krūtys rėmėsi man į šoną. Ji perbraukė pirštu mano lūpas ir sušnibždėjo į ausį:

– Apie ką mąstai?

– A, šiaip. Apie nieką.

Ji nežinojo...

* * *

...ir niekada neturi sužinoti. Tai mano paslaptis, šis savotiškas hobis. Ne, aš niekada nežaidžiu su narkotikais, prie kurių priprantama, nuo kurių atsiranda priklausomybė. Tik šiaip. Žolytė. Grybukai. Haliucinogenų tabletės. Logiškai pamąščius juk akivaizdu, kad alkoholis ir nikotinas – kur kas stipresni nar-

kotikai, o juos visuomenė puikiausiai toleruoja. Reklamuoja netgi.

Tačiau Ramutė, bijau, manęs vis vien nesuprastų. O jeigu ir suprastų, nuspręstų, jog man tai žalinga ir reikia tai mesti. Palaikytų narkomanu, kaip tie, kur prie stoties renkasi. Aš ne toks. Aš – daugiau gurmanas. Aš nesibadau į veną, man nebūna „lomkių“, kai trūksta dozės. Ne. Tiesiog kartą du per mėnesį. Atsipalaidavimui. Atrakcijai.

Grįžęs namo išdėlioju džiovintas musmirių kepurėles prieš save ant kavos staliuko. Iš viso trys. Ir kaipgi man jus suvalgyti, ką, tiesiog taip, kaip sumuštinį?

Atsargiai atsikandu vienos kepurėlės kraštelio. Skonis

žalsvosios musmirės skonis pasak liudininkų tiesiog puikus

neblogas, šiek tiek primena džiovintų baravykų, dar lyg ir riešutų prieskonis jaučiasi.

Durys užrakintos, telefonas išjungtas. Mintyse persižegnoju, nors nesu religingas, bet juk blogiau nuo to nebus, ar ne? Na, į kelionę!

* * *

Buvau priverstas keltis naktį ir ridintis lauk iš palapinės. Vakare plempta arbatėlė spaudė ir labai prašėsi išvedama pasivaikščioti. Laužas jau buvo beveik užgesęs, bet tamsa nebuvo neperregima; kaip dažnai būna vasaros naktimis, kai saulė nusileidžia tik trumpam; tvyrojo tirštos sutemos, bet buvo galima šiaip ne taip įžiūrėti aplinkinių medžių kontūrus. Truputį svirduliuodamas priėjau prie vieno iš jų ir ėmiau čiurlenti.

Aplink buvo neįprastai tylu. Nesigirdėjo nei vieno žiogelio, nei lakštingalų. Iš ežero pusės – taip pat nė garselio. Vienintelis tylos drumstikas buvau aš. Naktis buvo gana vėsi, ir norėjosi kuo greičiau grįžti atgal ir sušilti priglundus prie Ramutės.

Kai užbaigiau savo reikalus ir patraukiau prie palapinės, pastebėjau, jog pasukus galvą tam tikru kampu visgi girdėti tylutėlis... zvimbimas? cypimas? Labai tylus ir labai plonas garselis, suvokiamas, regis, ne ausimis, o kažkuria sąmonės dalimi, kuri beveik nesileidžia kontroliuojama. Panašiai kartais zvimbia seni lempiniai televizoriai, kai kažkas juose sugenda. Bet čia, vidury sunkiai prasibraunamo miško, toli nuo žmonių? Kas tai galėtų būti?

Iš pradžių pamaniau, galbūt čia mūsų kaimynai, bet garsas sklido kažkur iš miško gilumos, ne nuo ežero pakrantės.

– Ir tu girdi?

Kone stryktelėjau iš netikėtumo.

– Po velnių, Kristupai, tu man infarktą įvarysi. Ką, nesimiega?

– Ateina iš ten, – nekreipdamas dėmesio į mano žodžius tamsus siluetas mostelėjo miško link. – Kaip manai, kas tai?

– Iš kur aš galiu žinoti, gal elektros pastotė kokia? Tu ko naktim šlaistaisi ir gąsdiniesi? Treniruojiesi, nori zombiu įsidarbinti kapinėse?

– Nepanašu į elektros pastotę. Labai keistas toks. Ultragaras beveik.

Staiga abu sustingome. Kažkur iš toli pasigirdo tyli, bet gana aiški melodija, tembru truputį panaši į išklerusių vargonų. Penki žemi garsai, penkios nesuderintos natos, kurioms nėra pavadinimų įprastinėje gamoje, atsklido iš tos pačios pusės, kaip ir zvimbimas. Paskutinė nata skambėjo kiek ilgiau, bet

po sekundės užlanko ir nutilo, lyg nematomam vargonininkui būtų pasibaigęs oras dumplėse.

Pajutau, kaip nugara perbėgo šiurpo banga. Kad ir kas tai būtų, niekad neteko nieko panašaus girdėti.

– Švilpia kažkas, – tarė Kristupas. Jis genijus.

– Kas čia per garsas? Tu supratai ką nors?

– O ką, visai įdomi melodija. Primena kažką, – jis ėmė patyliukais švilpauti, nelabai pataikydamas į girdėtas natas. Ėmiau svarstyti, ar tik nevaikšto jis naktį miegodamas.

– Eikim geriau į palapines, rytoj pasikalbėsime.

– Aha.

Ėjome tylėdami. Sukau galvą, kas tai galėjo būti. Vėjas? Koks nors gyvūnas? Pakvaišusių pelėdų choras?

Palapinėje, apsikabinęs mylimą kūnelį, pajutau, kaip miegas ir iš vakaro išgertas alkoholis visgi ima viršų, ir akys pačios užsimerkė. Išties, rytoj pagalvosim ir pasikalbėsime. Gal ten iš tiesų nieko ir nebuvo, gal tik prisisapnavo. Gal tai buvo grupinės ha...

* * *

...liucinacijos, štai ko aš laikiu iš meskalino, ir jos turėtų jau greit prasidėti. Kol kas po tų trijų musmirių kepurėlių vienintelis naujas atsiradęs jausmas – lengvas pykinimas, ir nepasakyčiau, kad tai man labai patinka. Sėdžiu išsidrėbęs ant sofos, kojas susikėlęs ant staliuko, ir buku žvilgsniu žiūriu į apšerpetojusiais tapetais išklijuotą sieną priešais. Ties pat lubomis siena ropinėja voriuokas, bet jis visai gali būti tikrovės dalis. Ir tie kvaili tapetų raštai linguoja greičiausiai nuo skersvėjo, nes pamiršau uždaryti balkoną.

O štai kai sienos dalis su bilesiu išgriūva ir pro žiojinčią skylę pasirodo žydras dangus, – turbūt ne vaikų iš lauko darbas. Joks filmas neatstos to, ką matau, – mane apsupa dulkių debesis, matau pavienes plyšį rėminančias plytas, purvinas ir klibančias, tartum išpuvę dantys valkatos burnoje, jaučiu cemento kvapą, netgi regiu, kaip viena nedidelė skeveldra kliudo man ranką, ir dabar ant kilimo kapsi kraujas, jo ten jau visa balutė ir greitai bus ežeras. Truputį skauda.

Realybės įspūdis absoliutus. Nėra jokio būdo įsitikinti, jog tai, ką matai, – tik chemikalai, veikiantys smegenis, jog iš tiesų sėdi savo vieno kambario bute ant sofos ir spoksai į sieną.

Likusi sienos dalis su iš jos styrančiomis plytomis ištirpsta ir išvarva lauk, tarsi ledas, perlietas kibiru verdančio vandens. Sėdžiu atsilošęs, atsipalaidavęs, lašinu kraują ant kilimo ir žiūriu šį milžinišką trimatį televizorių, nuo sienos iki sienos. Sienai galutinai išnykus man atsiveria vaizdas, kurį maniau jau visam laikui užkasęs tolimame atminties sandėlio užkampyje.

Veidą glosto gaivus vėjelis. Pakvimpa šviežiu šieniu ir mėšlu, drėgna žeme ir žydinčiomis obelimis. Grandinę žvangina Lapė, garsiai lapnojojantis ėdalą, kudakuoja kieme kapstinėjančios vištos. Būtent čia prabėgo ne viena mano vaikystės vasara, pas močiutę Klepočių kaime. Toks ir kaimas, dešimt namų, apsuptų ariamais laukais, už kurių – miškas.

Kambarys pakyla aukštai į orą ir staiga palinksta į priekį, tarsi ketindamas mane iškratyti lauk per nebeegzistuojančią sieną. Įsitveriu sofos atkaltės ir toliau stebiu šiferiu dengtus stogus, malkines, tvartus, skrendančius žemyn tiesiai priešais mane. Aš jau žinau, kur mes skrendame. Link miško, kurio vietiniai kaimiečiai vengia, o jei ir įžengia, tai stengiasi neužsibūti ir į gilumą neiti.

Man kaime pasakojo, jog ten vaidenasi, jog ten vaikus grobia, jog pačiups mane miškinis už kojos ir nusitemps gilyn po žeme, ir nė kaulelių mano nieks nebesuras, jog nuklysiu tolyn, kviečiamas laumės, o kitos tuo metu kelią atgal šluotomis užšluos, ir liksiu klaidžioti, kol pasensiu. Kambarys skrenda būtent link to miško, ir nepaisant to, kad vaikystėje girdėtas istorijas seniausiai nurašiau kaip atgyvenusias pasakas, mane suima baimė.

Prieš akis iš viršaus praplaukia morkų laukas, besiribojantis su mišku. Beveik negalvodamas, automatiškai mintyse pasižymiu orientyrus ir pagal šešėlius bei laiką nustatau apytikslį azimutą, kuriuo skrendu. Negaliu paaiškinti, kodėl taip darau. Po ilgų orientavimosi sporto treniruočių tai man įaugo į kraują. Kartais net mieste pagaunu save taip darant.

Skrendu apie penkis kilometrus, tada kambarys atsilošia, ir tolumoje matau nuostabaus grožio ežerą, raibuliuojantį saulėje. Jis ilgas, puse mėnulio formos. Tolimąjį jo krantą riboja aukštas skardis, besitęsiantis į kairę ir į dešinę iki pat vaizdą ribojančių dar neištirpusių kambario sienų.

Vėl netikėtai linkstame į priekį, ir aš, nespėjęs įsikabinti sofos, krentu, karštligiškai ieškau atramos, nerandu, ir skrendu kiaurai per išnykusią sieną žemyn, regėdamas, kaip artėja medžių viršūnės. Greitai. Pernelyg greitai.

*Sukaustytas siaubo neturėjau jėgų nė užsimerkti.
Protas atsisakė tikėti tuo, ką mato akys.
Ne, tai negali būti pabaiga. Tai tik dar vienas
mano sapnas. Taip, tik košmaras!*



GIEDRIUS VILPIŠAUSKAS – vienas žinomiausių Lietuvos tinklaraštininkų. Vienas geriausių kulinarų ir vienos geriausių kulinarijos knygų „Virtuvės užkariavimo menas“ autorius. Taip pat vieno geriausių – jei ne paties geriausio – lietuviško fantastinio siaubo romano „Vėjas nuo jūros“ autorius.

Viskas prasideda įprastai ir nekaltai: du vaikinai ir mergina atsiduria prie ežero. Bet iš kur Dzūkijos miškuose ežeras, kurio nėra jokiuose žemėlapiuose? Kodėl Egis ima sapnuoti košmarus, kurie atsibudus tampa realybe? Nejaukios nuojaautos kamuojami jaunuoliai skuba išvažiuoti, tačiau paaiškėja, kad jie – miško belaisviai. Bet ar tikrai miško? Iš visų jėgų besistengdami ištrūkti, jie tik dar giliau klimpsta į nematomas pinkles. Paslapčių sklidina baimės atmosfera tirštėja, klausimų daugėja, o atsakymų nuotrupos, kurias pavyksta gauti nelaimingiesiems, kelia vis didesnę siaubą... Net patys keisčiausi košmarai po nakties nesibaigia, ir jau nebeaišku – haliucinacija tai ar siaubinga tikrovė.

„Vėjas nuo jūros“ – knyga, kurią skaitydamas kiekvienas nuo pat pradžių ims tapatintis su veikėjais. O pabaigoje nepavyks atsiplėsti nė vienam. Knyga, kuri įtrauks skaitytoją kartu su veikėjais. Ištrūkti nepavyks niekam.

Jeigu norite lietuviško fantastinio romano, kuriame yra veiksmo, šiek tiek mistikos ir šiek tiek siaubo, kurį galėtumėte skaityti versdami puslapį po puslapio ir nesustoti per naktį, – štai jis, Giedriaus Vilpišausko „Vėjas nuo jūros“ – puikiai sukurtas, įtraukiantis ir nebepaleidžiantis iki pabaigos.

Aurelijus Katkevičius, žurnalo „Verslo klasė“ redaktorius

ISBN 978-609-466-282-9



TYTO ALBA

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt